

se for de naturvidenskabelige og tekniske fag ved de videregående uddannelser med henblik på at få flere kvalificerede ansøgere til de videregående uddannelser?»
(Forespørgsel nr. F 20).

Skriftlig fremsættelse af forslag

Svend Erik Hovmand (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven. (Ligestilling af Konkurrencerådets indgrebsmuligheder over for offentlige og private virksomheder).

(Lovforslag nr. L 74).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Anne Baastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om Retslægerådet.

(Lovforslag nr. L 75).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Anden behandling af lovforslag nr. L 38:

Forslag til lov om ændring af patentloven.

(Implementering af TRIPS-aftalen m.v.).

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).

(Fremsat 11/10 95. Første behandling 26/10 95.

Betænkning 9/11 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 63:
Forslag til lov om Dansk Eksportkreditfond m.v.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).

(Fremsat 8/11 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

Lovforslagets hovedformål om at sikre danske virksomheder de samme eksportgaranti- og finansieringsmuligheder som deres udenlandske konkurrenter mener vi i Socialdemokratiet er af afgørende betydning både for beskæftigelsen, samfundsøkonomien og de enkelte virksomheders fremtidige muligheder på de internationale markeder.

Eksportkreditfonden foreslås oprettet til sikring af denne overordnede målsætning. Fondens hensyntagen til dækning af ekstraordinære risici for tab i forbindelse med eksport, herunder salg af skibe, som bygges på danske værfter, samt etablering af en genforsikringsordning for kortsigtede risici er for Socialdemokratiet afgørende og positive elementer i forslaget, som alt sammen har til hensigt at sikre dansk eksport.

Med oprettelsen af Dansk Eksportkreditfond, som skal være en selvstændig regnskabspligtig, administrativt samlende enhed, finder Socialdemokratiet, at vi nu får samlet den statslige indsats på overskuelige enheder, hvilket vil gøre

det statslige system mere enkelt og overskueligt for brugerne.

Eksportkreditfonden bliver ansvarlig for fondens økonomi og skal bl.a. inden for erhvervsministerens fastlagte retningslinjer forestå gennemførelsen af Eksportkreditudvalgets afgørelser.

Med hensyn til Eksportkreditudvalget finder Socialdemokratiet, at udvidelsen og de nye sammensætningskriterier er et positivt element, fordi det sikrer en mere ligelig sammensætning af repræsentanter for det offentlige og brugerrepræsentanterne, heraf ét medlem, som har en praktisk viden og erfaring med salg og finansiering af nybyggede skibe.

Med disse kommentarer og idet jeg henviser til ministerens bemærkninger til lovforslaget, skal jeg på Socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til Tingets velvillige behandling.

Pia Larsen (V):

Venstre kan bestemt støtte intentionerne i dette lovforslag om en dansk eksportkreditfond. Vi vil gerne være med til at sikre danske virksomheder lige så gode eksportkreditordninger og rentestøtteordninger, som udenlandske virksomheder har, og vi er opmærksomme på, at der gennem et stykke tid har været klager og henvendelser fra flere dele af erhvervslivet om dette problem.

Vi vil også gerne være med til at skabe et mere enkelt og brugervenligt system, hvilket også ifølge brugerne af systemet har været hårdt tiltrængt, således at der bliver så få indgange som muligt til eksportkreditsystemet.

Vi hilser også intentionen om, at staten ikke skal påføre det kommercielle marked konkurrenceforvridende vilkår, meget velkommen. Det er nemlig helt i overensstemmelse med Venstres generelle ønsker, og vi støtter således princippet om genforsikringsordningen.

Men så vil jeg til gengæld sige, at vi gerne vil have belyst under udvalgsarbejdet, om der kan eksistere en konkurrenceforvridning i forhold til private udbydere, hvis, som lovforslaget nævner, staten kan deltage i datterselskaber og lignende.

Vi synes også, at forholdene omkring administration, drift og økonomi er meget uklart beskrevet.

Vi ønsker, at disse spørgsmål bliver grundigt belyst under udvalgsarbejdet, og vi vil gå ind i udvalgsarbejdet som meget aktive deltagere,

men stadig væk meget kritiske, selv om vi støtter intentionerne.

Pernille Sams (KF):

I den konservative folketingsgruppe tager vi meget positivt imod dette lovforslag. Vi synes, det tilgodeser et godt formål, og vi synes, det er tiltrængt både ud fra ønsket om at styrke den danske eksportkredit og ud fra ønsket om at forenkle, forbedre og lette virksomhedernes muligheder for at anvende den.

Vi har en del opklarende og præciserende spørgsmål, vi gerne vil have afklaret. Dem vil vi i første omgang stille i forbindelse med behandlingen i udvalget, bl.a. vedrørende skibsfinansieringer og flere andre områder, og så vil vi se, om vi ikke ad den vej får afklaret de uklarheder, vi mener der er.

Det overordnede sigte er vi i hvert fald enige i og støtter.

Frank Bøgh (SF):

Lovforslaget er, som vi ser det, interessant, men i virkeligheden vanskeligt gennemskueligt. Det indebærer, at en række eksportstøtteordninger m.v. samles i en nyoprettet fond, nemlig Dansk Eksportkreditfond. Dette ser ud som en administrativ forenkling, og i SF er vi til forenklinger, det er helt klart, og ikke mindst i denne sag, fordi en forenkling her bl.a. vil gøre livet lettere for især mindre rutinerede eksportører.

Hovedprincippet i den skitserede ordning ser ud til at være en hvilen i sig selv på lang sigt, og det princip støtter vi også. Under udvalgsarbejdet vil vi nøje undersøge, om dette udmærkede princip så også vil blive fulgt.

I bemærkningerne nævnes flere gange, at danske virksomheders konkurrenceevne forbedres, men samtidig henvises til internationale bestræbelser for at nedbringe skjulte subsidier i eksportkreditordninger. Der synes at være en vis modsætning i disse bemærkninger. Men det hænger måske sammen med, at afregningen med statskassen skal ske til sædvanlig markedsrente; dette begreb præciseres i bemærkningerne som diskontoen, og det tør vel siges at være en lav markedsrente, når der er tale om kreditter og garantier, der kan løbe over flere år.

Selv om SF i almindelighed ikke mener, at staten skal yde egentlig støtte gennem eksportkreditordninger, kan der være grund til det i forbindelse med mindre og mellemstore virksomheders introduktion på eksportmarkederne.

Så har vi et lille problem, og det er med sådan ligesom at gennemskue konsekvenserne af hele problemstillingen omkring vindkraftanlæg – men det er jo noget, vi vil få lejlighed til at studere under udvalgsarbejdet. Vi mener, at det må være et krav i forbindelse med garantistillelse, at virksomheder i rimeligt omfang skal afdække valutarisici, så man ikke udsteder garantier til rene valutaspækulationer.

Vi vil gå konstruktivt og kritisk ind i udvalgsarbejdet, hvor vi som sædvanlig vil arbejde grundigt med substansen.

Bjørn Elmquist (RV):

Der er tre ord, der er gået igen hos næsten alle ordførere; det er forenkling, forbedring og fremme, og det er jo alle tre positive ord, det er plusord. Det samme vil jeg fremhæve og ellers sige, at vi naturligvis støtter ministerens udmærkede forslag på det her område.

Kim Behnke (FP):

Da vores ordfører ikke kan være til stede på grund af forberedelser til en royal begivenhed, skal jeg på vegne af Fremskridtspartiet komme med nogle få, men velvalgte bemærkninger i den anledning.

For få år siden var der en ganske nyttig diskussion i Danmark om, hvorvidt det var muligt at få privatiseret hele eksportkreditområdet. Dengang nåede man frem til, at der var ét punkt, som ikke kunne privatiseres, nemlig afdækningen af den politiske risiko. Det ville være meget svært på kommercielle vilkår at have en fond eller en kreditordning kørende, hvis man så havde den risiko, at en eller anden gal diktator, eller hvad det nu måtte være, pludselig rev tæppet væk under eksportprojekter.

Vi har stadig væk fuld forståelse for, at staten selvfølgelig er nødt til at gå ind og afdække den politiske risiko, der kan være ved at eksportere til mindre stabile regimer. Det er jo ikke alle steder, man har haft demokrati i 900 år, og derfor er det selvfølgelig nødvendigt.

Til gengæld mener vi, at resten af eksportkreditområdet bør fungere på helt kommercielle vilkår. Vi kan være enige i den bemærkning, der kom fra Venstres ordfører om, at vi også skal passe på, at det her ikke trækker tæppet væk under de kommercielle ordninger, der tilbydes fra pengeinstitutter og andre steder. Det her må ikke gå hen og give ulige konkurrence.

Vi har selvfølgelig mærket os, at det af ministerens bemærkninger til forslaget fremgår, at – og jeg citerer fra side 9:

»Fondens aktiviteter skal så vidt muligt hvile i sig selv på længere sigt, men det må antages, at der især i de første år kan blive behov for kapitalopbygning.«

Hvis vi kan være enige om, at formålet med det her er, at det skal hvile i sig selv, og at der ikke må tilføres statsmidler, ej heller når ordningen måtte blive nødlidende, fordi der har været nogle år med dårlige økonomiske vilkår – det kan være svigtende konjunkturer osv. – at hvis konsekvensen i de tilfælde er, at de deltagende, de, der ønsker at benytte sig af kreditordningerne, så må betale en højere præmie, så kan vi i Fremskridtspartiet støtte det her. Men ministeren skal vide, at vi stadig væk har som vores politiske ønske, at man får den kommercielle del udskilt i et privat aktieselskab, og at staten kun er med til at dække, når det gælder de politiske risici.

Med disse få, men selvfølgelig velvalgte bemærkninger vil vi deltage aktivt i udvalgsarbejdet med det formål at få afdækket nogle af disse problemer, og når vi så når frem til tredjebehandlingen, skal det såmænd nok ende med, at vi stemmer for forslaget.

Frank Aaen (EL):

Vi er i Enhedslisten positivt indstillet over for forslaget, selv om vi har den opfattelse, at der i dansk erhvervs politik og i den økonomiske politik i almindelighed lægges alt for stor vægt på det, der hedder at øge eksporten. Alle lande satser på mere og mere eksport. Mere og mere af det, vi bruger, har først været den halve klode rundt, før det når frem til sit mål, og hele den udvikling burde vi i virkeligheden tage op til debat og få vendt udviklingen, bygge mere på det nære. Sådan tror jeg det er bedst for miljøet, hvis vi kunne vende tingene.

Vi erkender selvfølgelig, at der er brug for international handel, men vi vil altså godt stille det spørgsmål, om ikke vores eksport sådan set om et stykke tid skal bringes ned i stedet for at bringes op. Når vi har fået fjernet vores udlandsgæld, er det vel ikke meningen, at vi skal køre videre på det tog, der hedder mere og mere eksport. Det er vel ikke en målsætning, at vi skal til at opbygge et stort tilgodehavende i udlandet, så på et eller andet tidspunkt må vi vel have op til debat, om målet er mere og mere eksport. Men det er som sagt en stor debat, og den må vi tage en anden dag.

Vi er positive over for den forenkling, der ligger her, vi er positive over for den hjælp, vi

mener der ligger heri til mindre virksomheder, og vi mener også, at det er en nødvendighed for værfterne under de nuværende forhold at have sådanne støtteforanstaltninger.

Og så glæder det os naturligvis, at målsætningen er, at erhvervslivet selv skal betale for det.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for, synes jeg, en meget positiv modtagelse. Det er klart, der er ting, der skal drøftes.

Lad mig sige med det samme til hr. Frank Aaen, at vi er grundlæggende uenige om det med eksporten, det skal ikke være nogen hemmelighed. Jeg bemærkede, at hr. Frank Aaen måske godt kunne støtte forslaget alligevel, men vi er grundlæggende uenige, uanset om Danmark har gæld, som vi skal afdrage, og derigennem har behov for at tjene penge hjem på eksport. Selvfølgelig håber vi på, at den gæld bliver afviklet en dag, men så er det eksporten, der skal være med til i mine øjne, i regeringens øjne at sikre velfærdssamfundet, simpelt hen for at skabe råd til de ting, vi gerne vil. Men det er en stor debat, og jeg skal ikke lægge op til den i dag.

Flere ordførere var inde på spørgsmålet om forholdet offentlig-privat i det her. Det synes jeg er meget fornuftigt at få afdækket under udvalgsbehandlingen. Det paradoksale ved dette lovforslag er jo, at selv om jeg selv mener, det er udtryk for en stor forenkling, så er der stadig væk ting, der er lidt vanskelige at forstå.

Men lad os håbe, udvalgsbehandlingen kan få afdækket det, og at vi i hvert fald er kommet et godt skridt på vejen. Det synes jeg vi er med denne første behandling. Mange tak!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 48: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter, forsikringsselskaber og realkreditinstitutter).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 26/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg vil gerne kommentere forslaget om afskaffelse af de offentlige repræsentanter i de forskellige finansielle virksomheder under ét, for det er jo de samme hensyn, der ligger bag.

Formålet med offentlige repræsentanter i finansielle virksomheders bestyrelse er at sikre, at almindelige samfundsmæssige interesser indgår i disse virksomheders overordnede ledelse. Det fremgår også udtrykkelig af en betænkning fra Erhvervsudvalget i 1974.

Hvad er det, de skal sikre, disse offentlige repræsentanter? Ja, de skal sikre, at der kommer andre synspunkter frem i bestyrelsen end snævre kommercielle interesser, og at der kommer en mere alsidig repræsentation i sammensætningen af bestyrelsen, herunder at der er et samvirke mellem det, der foregår i et pengeinstitut, eller hvad det nu er for en organisation, og i det øvrige samfund.

Når det er sagt, vil jeg godt understrege, at det jo ikke er sådan, at en offentlig repræsentant skal repræsentere hverken regeringens eller Folketingets holdninger. Det er ikke det, jeg mener med samfundsmæssige interesser. Men det er et væsentligt træk ved den offentlige repræsentant, at han eller hun skal være uafhængig af særlige interesser, mens de øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges af virksomhedens aktionærer, ejerne. Og det er netop denne uafhængighed, der gør, at den offentlige repræsentant kan og bør varetage generelle samfundsmæssige hensyn i forbindelse med den overordnede ledelse af den finansielle virksomhed.

Det er jo ikke noget nyt spørgsmål, der bliver rejst: Hvad er egentlig nytteværdien af de her offentlige repræsentanter? Den debat kan også være rimelig nok. Jeg mener ikke, det er en